

ASIA Tiedusteluun vastaaminen**KANTELU**

Kantelija arvostelee 21.2.2017 päivätyssä kantelussaan oikeuskanslerille Helsingin poliisilaitoksen menettelyä tiedusteluun vastaamisessa. Kantelijan mukaan poliisilaitos ei vastannut hänen tiedusteluihinsa siitä, mihin poliisin toimenpiteisiin hänen tekemänsä tutkintapyyntö on johtanut.

Kirjoituksessaan 12.4.2017 kantelija arvostelee olettamaansa Helsingin poliisin päätöstä olla aloittamatta esitutkintaa tutkintapyyntönsä johdosta.

SELVITYS

Poliisihallitukselta on pyydetty selvitys ja lausunto. Poliisihallituksen 5.5.2017 päivätyn lausunnon ohella Poliisihallituksen toimittama aineisto sisälsi Helsingin poliisilaitoksen lausunnon sekä Helsingin poliisilaitoksen rikostorjuntayksikön rikosylikomisarion selvityksen. Hankitut selvitys ja lausunnot toimitetaan kantelijalle tämän päätöksen liitteinä.

RATKAISU**Arviointi ja johtopäätös**

Perustuslain 21 §:n mukaan jokaisella on muun muassa oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomio-istuimessa tai muussa viranomaisessa. Oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Valtion virkamieslain 14 §:n mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Vastauksen saaminen viranomaisille osoitettuihin kirjoituksiin on johdettavissa perustuslain 21 §:ssä turvatusta hyvän hallinnon periaatteesta.

Vaikka hallintolakia ei sen 4 §:n 1 momentin mukaan sovelleta esitutkintaan, lain 2 luvussa säädetyistä hyvän hallinnon perusteista voidaan hakea johtoa myös esitutkinta-asioissa asioiden kohteluun.

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkaalleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Pykälän 2 momentin mukaan jos asia ei kuulu viranomaisen toimivaltaan, sen on pyrittävä opastamaan asiakas toimivaltaiseen viranomaiseen.

Hallintolain esitöissä todetaan viimeksi mainitun pykälän 1 momentin osalta muun ohella seuraavaa: ”Vaikka säännösehdoituksessa ei ole täsmennetty vastaamisvelvoitteen piiriin kuuluvien kysymysten ja tiedustelujen sisältöä, näiltä olisi edellytettävä riittävää selkeyttä ja ymmärrettävyyttä. Käytännössä vastaamisvelvoite koskisi asiallisia ja riittävän yksilöityjä kysymyksiä ja tiedusteluja. Säännös ei sen sijaan velvoittaisi viranomaisia vastaamaan laajoihin ja yleisluontoisiin tiedusteluihin.” (HE 72/2002 vp, s. 58)

Pääsääntöisesti viranomaisille osoitettuihin asiallisiin kirjoituksiin tulisi vastata kirjallisesti kohtuullisessa ajassa. Vastauksen sisältö riippuu tapauskohtaisesti kunkin kirjoituksen ominaispiirteistä. Viranomaisen vastaus voi olla myös informaation välittämistä esimerkiksi siitä, mikä on toimivaltainen viranomainen tai ettei kirjoitus anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Olennaista on, että kirjoituksen lähettäjä ei jää epätietoiseksi siitä, mitä hänen kirjoitukselleen on viranomaisessa tapahtunut.

Kantelija oli tiedustellut 12.2.2017 Helsingin poliisilaitokselta, oliko hänen tekemästään tutkintapyyntöistä tehty päätöstä tai koska päätös tehtäisiin.

Helsingin poliisilaitoksen rikostorjuntayksikön selvityksen mukaan poliisilaitoksen kirjaamo oli samana päivänä siirtänyt tiedustelun rikostorjuntayksikön sähköpostiin. Rikostorjuntayksiköstä oli 13.2.2017 pyydetty tarkennusta kantelijan tiedusteluun. Kantelija oli samana päivänä tarkentanut tiedusteluaan. Tämän jälkeen tiedustelu oli ohjattu tutkintasihteerille, koska rikostorjuntayksikön sisäisen ohjeistuksen mukaan sellaisiin tiedusteluihin, jotka eivät edellytä tutkinnallisia toimenpiteitä, vastaavat yksikön sihteerit. Tutkintasihteerit on selvityksen mukaan kertonut lukeneensa kantelijan tiedustelun 14.2.2017 ja tuolloin kyseinen rikosasia, jota tiedustelu koski oli jo siirretty Oulun poliisilaitokselle. Tutkintasihteerit on kertonut, että hänellä olisi ollut vastuu vastata tiedusteluun, mutta hän ei tehnyt näin, koska oletti Oulun poliisilaitoksen ottavan pian yhteyttä kantelijaan joka tapauksessa ja näin kantelijalle selviäisi tutkinnan eteneminen.

Tutkintasihteerin menettely on ongelmallinen ottaen muun ohella huomioon, että käytössäni olleesta selvityksestä ei ilmene, että kantelijan tiedustelusta olisi välitetty tieto Oulun poliisilaitokselle, ja tiedustelu itsessään on ollut sisällöltään lyhyt ja selkeä. Yhdyn Poliisihallituksen ja Helsingin poliisilaitoksen lausunnoissaan esittämään, että tutkintasihteerin olisi tullut vastata poliisilaitokselle osoitettuun kantelijan sähköpostitiedusteluun viivytyksettä.

Toimenpiteet

Kiinnitän Helsingin poliisilaitoksen tutkintasihteerin huomiota hyvän hallinnon vaatimukseen kirjoituksiin vastaamisessa. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen päätöksestäni Poliisihallitukselle.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Petri Rouhiainen

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

KÄYNTIOSOITE Snellmaninkatu 1 A, Helsinki
POSTIOSOITE PL 20, 00023 Valtioneuvosto

PUHELIN 0295 16001
TELEFAKSI 09 160 23975

E-MAIL etunimi.sukunimi@okv.fi
INTERNET www.okv.fi